

kommenderade men ändå omfattande användningen vid nedre urinvägsinfektion hos kvinnor (LT nr15/2008, sidorna 1114-5).

– Jag tycker att litteraturgenomgången, som tydligt pekar på sambandet kinolon-MRSA, borde påverka hur den enskilde läkaren förhåller sig till den typen av antibiotika, och att det bör bli lättare att avstå från en sådan behandling. I dag ligger vi på andra plats i Norden när det gäller kinolonanvändningen, säger Otto Cars.

Den forskning som Otto Cars själv är engagerad i, bland annat genom sin roll som handledare av doktorander i Uppsala, syftar till att förlänga livslängden på befintliga antibiotika och minimera risken för resistensutveckling genom ökad förståelse för hur bakterier uppför sig i kontakten med antibiotika. Mer kunskap på det området kan leda till förbättrade behandlingsstrategier. Men det krävs dessutom nya typer av antibiotika, säger Otto Cars, och industrin har då ett stort ansvar. Men för att få med industrin i det arbetet krävs förmodligen inte bara ändrade regler jämfört med annan läkemedelsutveckling, utan även att samhället tar ett delansvar för antibiotikautvecklingen, tror Otto Cars.

– Jag skulle vilja att den europeiska läkemedelsmyndigheten EMEA fick i uppdrag att se över regelverket för industrins utveckling av antibiotika. Kanske måste vi acceptera lägre krav på klinisk dokumentation utan att tumma på säkerheten, och även förändra patenttider och prisättning. En förlängd patenttid för nya antibiotika måste i så fall kombineras med en långsammare marknadsföringstakt, säger Otto Cars.

– Men vi kan inte räkna med att industrin själv ska klara det, för även om det finns pengar att tjäna med nya antibiotika så ger andra typer av läkemedel större vinster. En tanke som löst har

diskuterats är att skapa en speciell mekanism inom EU för utveckling av prioriterade antibiotika, en mekanism som möjliggör en samverkan mellan EUs medlemsländer och läkemedelsindustrin.

I slutet av 2007 inleddes ett arbete av EMEA tillsammans med den europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC för att kartlägga allt som är i pipeline gällande utvecklingen av nya antibiotika inom industrin och akademien.

– En expertpanel ska sedan granska alla befintliga koncept på nya produkter, och utifrån en behovsanlys är det tänkt att regelverket för utvecklingen av nya antibiotika ska ändras.

Otto Cars hoppas att arbetet kan vara klart hösten 2009, då Sverige är EUs ordförande-land.

– Under Sveriges kommande ordförandeskap ska frågan om bristen på nya antibiotika finnas med på agendan. Det är första gången den finns med på en sådan hög politisk nivå, vilket i sig är en stor framgång.

Under en »normalt kaotisk« arbetsvecka försöker Otto Cars ändå hålla fast vid åtminstone tre fasta rutiner: en

Foto: Elis Hoffman

Den europeiska läkemedelsmyndigheten EMEA borde få i uppdrag att se över regelverket för industrins utveckling av antibiotika, menar Otto Cars.

dag till forskningen i Uppsala, en arbetsdag på Stramas kontor i Stockholm och en dag på ReActs kontor i Uppsala.

ReAct (Action on Antibiotic Resistance) är ett världsomspännande nätverk som Strama initierade 2004 tillsammans med Dag Hammar-skjöld Foundation och Avdelningen för internationell hälsa (IHCAR) vid Karolinska institutet, och som finansieras av Sida. Nätverket har sin bas på institutionen för medicinska vetenskaper vid Uppsala universitet.

– Efter beslutet i Världshälsoförsamlingen 2005 hände egentligen inget, vilket naturligtvis var en stor besvikelse men också gav ökad motivation till det internationella arbetet. ReAct försöker se resi-

»Vi ser en likartad ökning av antibiotikaförskrivningen i Sverige, Norge och Danmark.«

stensproblemet i ett brett samhällsperspektiv, och kan erbjuda länder i hela världen kunskap och metoder att bygga upp nationella strategier för att bekämpa resi-

stensproblematiken. I början kändes det lite svårt att komma från ett så litet land som Sverige och driva den här frågan, men de jag möter ser att Strama-modellen fungerar och det finns en stor vilja att ta till sig den, säger Otto Cars.

– Arbetet inom ReAct blir alltmer spännande, men innebär också allt fler resor. I år kommer jag att besöka bland annat Thailand, Indien, Latinamerika och Kina.

En något kortare men för den skull inte mindre viktig resa med båt till Stockholms södra skärgård finns också inskriven i kalendern. Den resan återkommer varje år.

– Jag försöker ta en ordentlig semester med familjen varje sommar i vårt fritidshus på Utö. Det är en oas för mig, och utan den möjligheten till avkoppling hade det nog varit svårt att orka med det här arbetet, säger Otto Cars.

Peter Örn
Frilansjournalist

Läkarförbundet vill HPV-vaccinera mot kondylom

Läkarförbundet tillstyrker Socialstyrelsens förslag (se LT nr 10/2008) att införa vaccination mot humant papillomvirus (HPV) i det svenska barnvaccinationsprogrammet. Men förbundet vill utvidga vaccinationen. För det första bör även pojkar vaccineras.

– Det är enda sättet att få ett allmänt skydd. Även pojkar vidareför smitta, säger Mikael Rolfs, ordförande i Läkarförbundets råd för läkemedel och medicinteknik.

Socialstyrelsen säger i sitt underlag: »Effekten av vaccinering av pojkar är inte visad ännu, och värdet av att vaccinera båda könen för att skydda flickorna är begränsat så länge en hög vaccinationstäckning bland flickorna kan förväntas.«

För det andra anser Läkarförbundet att skydd även mot virustyperna HPV 6 och 11 bör ingå i vaccinet.

HPV-typerna 6 och 11 räknas inte till de onkogena HPV-typerna; de är i stället associerade med kondylom.

»Kondylom är en mycket vanlig åkomma som kan orsaka både fysiska besvär och psykiskt lidande och genererar stora kostnader för sjukvården«, skriver Läkarförbundet i sitt ytterst korta remissvar.

Av dagens två HPV-vaccin, Gardasil och Cervarix, skyddar bara Gardasil mot HPV 6 och 11.

– Ska man ändå vaccinera så bör man ta det bredare vaccinet, säger Mikael Rolfs.

Om kondylom skriver Socialstyrelsen helt kort att kondylom är »en relativt vanlig men oftast lindrig sjukdom«.

Elisabet Ohlin

Läkare i ambulans tas bort i Skåne

Den politiska majoriteten i Region Skåne föreslår att läkarbemannade akutbilar vid akut-sjukhusen tas bort och ersätts med bilar för hembesök hos äldre. Poul Kongstad, chefläkare i KAMBER, Region Skånes ambulansverksamhet, är kritisk. Kraven på att göra diagnostik prehospitalt bara ökar, menar han.

Läkarna behövs för att utveckla verksamheten och bistå ambulanssjuksköterskorna med bedömningar precis som i övriga delar av sjukvården.

Enligt honom gör man tvärtom i Stockholm och Göteborg. Sahlgrenska Universitetssjukhuset har sagt att de satsar på en läkarbemannad ambulans.